

Testē veloceļu. O. Stoļarovs - Freibergs (centrā) kopā ar citiem eurovelo akcijas dalībniekiem izbrauca Austrumeiropas veloceļa posmu Latvijā. Maršruts ved gar Lubānas ezera krastu.

Velocelotājs – Latvijai izdevīgs viesis

Lai gan mūsu valsti šķērso divi starptautiskā EuroVelo projekta veloceļi, pagaidām Latvija vēl nevar lepoties kā velocelotāju iemīlota un velocelotājiem izteikti draudzīga valsts.

Kā jaunajai ES dalībvalstij Latvijai patlaban īpaši aktuāli ir pievērst uzmanību diviem mūsu valsti šķērsojošiem EuroVelo projekta maršrutiem — Baltijas jūras jeb Hanzas lokam un Austrumeiropas veloceļam. Pirmais no tiem Latviju šķērso, sākot no Nidas caur Liepāju, Kuldīgu, Kandavu, Talsiem, Tukumu un tālāk — caur Rīgu līdz Ainažiem. Otrs sākas Valkā un vijas cauri Vidzemei un Latgalei līdz Medumu robežpunktam. Diemžēl pagaidām šie ceļi ir tikai atzīmēti EuroVelo projekta kartē, dabā tie vēl nav uzskatāmi iezīmēti.

Eiropas Riteņbraucēju federācijas iniciētais EuroVelo projekts aptver 12 starptautiskus veloceļus, kas šķērso katru Eiropas valsti un kuru kopējais garums mērāms 60 000 km. Šo veloceļu plānojums paredz vienotā tīklā iekļaut jau esošos dažādu valstu veloceļus un arī citus velotransportam piemērotus ceļus, tādējādi izveidojot plašu velomaršrutu tīklojumu pa visu Eiropu. Latvijā EuroVelo projekta koordinators Iomuz uzņēmis Oļegs Stoļarovs - Freibergs, kurš ir arī viens no Latvijas Velocelotāju informācijas centra (VIC) izveidotājiem.

Austrumeiropas ceļš Latvijā

Popularizējot sevi kā velocelotājiem draudzīgu valsti, Latvija noteikti spētu noturēt tūristu interesi arī pēc tam, kad jauno ES dalībvalstu iepazīšanas vilnis būs pārskrējis, atzīst O. Stoļarovs - Freibergs. Nesen viņš pavadīja starptautisku velocelotāju grupu, kas testēja EuroVelo maršrutu nr. 11 jeb Austrumeiropas veloceļu — no Nordkapa līdz Atēnām (5964 km). Šī veloakcija aizsākās maija vidū Norvēģijas tālākajā ziemeļu punktā Nordkapā un noslēgsies augustā Grieķijā jau tuvu Olimpiādes laikam, īsi pirms Jāņiem akcijas dalībnieki piecu dienu laikā šķērsoja arī Latviju. Mūsu ceļu segumu un maršruta piemērotību ar velosipēdiem pārbaudīja Zviedrijas, Vācijas, Itālijas, ASV un pat Japānas velotūristi. Viņi pie mums izbrauca aptuveni 500 km garu maršrutu (Valka — Valmiera — Vecpiebalga — Madona — Rēzekne — Krāslava — Daugavpils — Medumi). O. Stoļarovs - Freibergs stāsta, ka laika apstākļi velocelotājus nelutināja, taču, par spīti lietum,

maršruts tika veikts sekmīgi. Viesiem īpaši piemērota velotūrisma attīstībai šķitusi Latgale, jo tur uz ceļiem nav intensīva autosatiksmes, maršrutu iespējams plānot pa gleznainām vietām (Rāznes ezers, Mākoņkalns, Daugavas loki u.c.). Daļa no maršruta šķērsoja arī gleznaino Gaiziņa apkārtni un Vecpiebalgas novadu.

Diemžēl mums vēl daudzviet piekļūbo veloceļotājiem piemērota infrastruktūra — trūkst ceļu norādes, velomaršrutu kartes, veloservisi, izdevīgs savienojums ar dzelzceļu, iespēja piekļūt internetam, veloceļotājiem piemērotas naktsmītnes u.tml. Kā vienu no negatīviem faktoriem O. Stoļarovs - Freibergs minēja kriminogēno situāciju. Pāris gadu laikā VIC izveidotajam velokurjeru dienestam vien nozagti vairāk nekā 40 velosipēdi. Trūkst arī velostativu, kur atstāt un pieslēgt velotransportu. Dažviet derētu lielāka viesmīlība pret veloceļotājiem, apbēdina arī autobraucēju kultūras zemais līmenis.

Veicina tūrisma infrastruktūru

Eiropas tūrisma sektorā velotūrisms ieņem arvien nozīmīgāku tirgus daļu. Veloceliņu ierīkošana reģionos veicina pieprasījumu pēc tūrisma infrastruktūras attīstības, jo veloceļotājiem ir gana laba apetīte, viņi pārvietojas lēnāk par autobraucējiem, tāpēc viņiem īsākos ceļaposmos nepieciešamas kā ēstuves, tā naktsmītnes, skaidro O. Stoļarovs - Freibergs. Veloceļotāji labprātāk piestāj pie muzejiem un citām apskates un izklaides vietām. Tā kā tūristu ieguldījumu valsts ekonomikā mēro pēc ceļotāja valstī pavadīto dienu un nakšņojumu skaita, tad, salīdzinot ar autotūristiem, veloceļotājs ir izdevīgāks tūrists.

Viens no veiksmīgākajiem velotūrisma attīstības piemēriem ir pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu sākumā izveidotais vairāk nekā 300 km garais veloceļš gar Donavu Austrijā. Kā liecina statistika, naktsmītnēs šī maršruta tuvumā aptuveni 80 procenti nakšņotāju ir tieši velotūristi. Ja fakti par vecās Eiropas panākumiem velotūrisma attīstībā kādam šķiet pašsaprotami, tad pavisam savādāk jāvērtē fakts, ka Igaunijā jau 2002. gadā ar viena parauga norādēm nomarkēja velomaršrutus 3000 km garumā, tostarp arī Igauniju šķērsojošos EuroVelo projektā iekļautos ceļa posmus. Finansējumu šim veikumam piešķir valsts — par to gādāja gan valsts ceļu administrētāji, gan tūrisma darbības pārraudzītāji.

Maz marķētu veloceliņu

Diemžēl Latvijā šādam mērķim valsts naudu nav tērējusi. O. Stoļarovs - Freibergs cer, ka veloceliņu ierīkošanai un marķēšanai izdosies piesaistīt ES fondu līdzekļus. Patlaban Latvijā vai uz rokas pirkstiem var uzskaitīt dabā marķētus velomaršrutus, lai gan uz papīra uzlikto velotūrisma maršrutu piedāvājums tūrisma informācijas centros (TIC) ir itin plašs.

Pēc TIC sniegtajām ziņām, Latvijā marķēti velomaršruti ir Jūrmalas pilsētā, par ko gādājusi pašvaldība. Cēsu un Valmieras apkārtnē velomaršrutus dabā iezīmējis aktīvā tūrisma centrs Eži. Starptautiska projekta ietvaros veidots Kolkas apļa velomaršruts Talsu rajonā. Šai rajonā jūlija nogalē tiks pabeigts veidot velomaršrutu Krišjāņa Valdemāra bērnības zeme, kurā posms Roja — Mērsrags būs marķēts dabā. Tukuma rajonā jaunums ir trīs velotakas Valguma ezera apkārtnē, ko veidojis Ķemeru nacionālais parks sadarbībā ar atpūtas bāzi Valgums. Dabā ar sarkanu, zilu un oranžu krāsu tiks iezīmēti Meža aplis (16 km), Šlokenbekas aplis (17 km) un Lustūžkalna aplis (22 km). Velobraucējiem marķēts velomaršruts ir arī Siguldā un Allažu apkaimē.

Kā informē Satiksmes ministrija, arī valsts šogad nedaudz piepalīdzēs veloceļotājiem. 2004. gadā tiks pabeigta veloceliņa izbūve rekonstruējamam autoceļam Via Baltica posmā Rīga — Ādaži (0. — 6,3. km). Veloceliņi tiks ierīkoti uz autoceļa Rīga — Sigulda — Igaunijas robeža (50. — 52,1. km), kā arī uz autoceļa Rīga — Liepāja (Grobiņas apvedceļa posmā).

Vineta Vizule
vineta@db.lv